

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2012 05 16
COM(2012) 217 final

2012/0110 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) nuostatos dėl jos perkėlimo į nacionalinę teisę ir taikymo datų ir dėl tam tikrų direktyvų panaikinimo datos

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO BENDROSIOS APLINKYBĖS

1.1. Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

Direktyva 2009/138/EB („Mokumas II“) nustatyta moderni, rizika pagrįsta Europos draudimo ir perdraudimo įmonių reguliavimo ir priežiūros sistema. Šios naujos taisyklės labai svarbios siekiant užtikrinti, kad draudimo sektorius būtų saugus ir patikimas, gebėtų teikti tvarius draudimo produktus ir paramą realiajai ekonomikai dėl ilgalaikių investicijų ir didesnio stabilumo.

Direktyvos 2009/138/EB perkėlimo į nacionalinę teisę terminas – 2012 m. spalio 31 d. Esamos draudimo ir perdraudimo direktyvos (direktyvos 64/225/EEB, 73/239/EEB, 73/240/EEB, 76/580/EEB, 78/473/EEB, 84/641/EEB, 87/344/EEB, 88/357/EEB, 92/49/EEB, 98/78/EB, 2001/17/EB, 2002/83/EB ir 2005/68/EB su pakeitimais, padarytais VI priedo A dalyje išvardytais teisės aktais), bendrai vadinamos „Mokumas I“, 2012 m. lapkričio 1 d. bus panaikintos.

2011 m. sausio 19 d. Komisija priėmė pasiūlymą iš dalies pakeisti Direktyvą 2009/138/EB, kad būtų atsižvelgta į naują draudimo priežiūros sistemą, visų pirma į Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos (EDPPI) įsteigimą 2011 m. sausio 1 d. (COM(2011) 8, COD 2011/0006) (Antroji bendroji direktyva). Į pasiūlymą taip pat įtrauktos nuostatos, kuriomis siekta pratęsti perkėlimo į nacionalinę teisę, panaikinimo ir taikymo terminus, nustatytus Direktyvoje 2009/138/EB. Šios taisyklės labai svarbios siekiant užtikrinti, kad prie naujosios tvarkos būtų pereinama sklandžiai. Kad „Mokumas II“ tvarka taptų visiškai veiksminga, Komisija dar turi priimti daug deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų, kuriuose būtų nustatyta svarbi informacija įvairiais techniniais klausimais. Dauguma iš šių vadinamųjų 2 lygio taisyklių yra glaudžiai susijusios su Antrąja bendrąja direktyva, todėl Komisija negali jų pateikti prieš Antrosios bendrosios direktyvos paskelbimą.

Dabartiniu etapu kyla rizika, kad iki 2012 m. spalio 31 d. – Direktyvos 2009/138/EB perkėlimo į nacionalinę teisę termino – siūloma Antroji bendroji direktyva nebus paskelbta ir įsigaliojusi. Jei ši data nebus pakeista, tai reikštų, kad pagrindų direktyvą reikėtų įgyvendinti be pereinamojo laikotarpio taisyklių ir kitų svarbių pakeitimų, numatytų Antrojoje bendrojoje direktyvoje. Siekiant išvengti šios situacijos ir užtikrinti dabartinių „Mokumo“ („Mokumo I“) nuostatų teisinį tęstinumą, kol bus pradėtas taikyti visas paketas „Mokumas II“, siūloma atitinkamą Direktyvoje 2009/138/EB nustatytą perkėlimo į nacionalinę teisę terminą pratęsti iki 2013 m. birželio 30 d.

Svarbu suteikti priežiūros institucijoms ir (per)draudimo įmonėms laiko pasiruošti taikyti „Mokumas II“. Todėl siūloma, kad „Mokumas II“ taikymo pradžios data būtų 2014 m. sausio 1 d. Taip bus suteikta galimybė laiku pradėti priežiūros institucijų patvirtinimo procedūras, pvz., susijusias su vidaus modeliais ir įmonei būdingais parametrais.

Atitinkamai turėtų būti taisoma ir „Mokumas I“ panaikinimo data.

Atsižvelgiant į šias priežastis ir į labai trumpą iki 2012 m. spalio 31 d. termino likusį laikotarpį, Europos Parlamentas ir Taryba šią direktyvą turėtų priimti skubos tvarka ir ji turėtų įsigaliooti nedelsiant.

Ši direktyva būtina siekiant išvengti teisinio vakuumo, kuris atsirastų po 2012 m. spalio 31 d.

Tarp ES teisinės sistemos („Mokumas II“) ir valstybių narių teisinių sistemų (galiojusių nacionalinę teisę perkeltos „Mokumas I“ direktyvos) atsirastų spraga. Tai lemtų teisinį netikrumą priežiūros institucijoms, įmonėms ir valstybėms narėms.

1.2. Direktyva 2009/138/EB („Mokumas II“)

Šia direktyva nustatoma nauja ir moderni mokumo tvarka Europos Sąjungos draudikams ir perdraudikams. Joje numatytas ekonominis rizika pagrįstas metodas, pagal kurį draudimo ir perdraudimo įmonės skatinamos tinkamai vertinti ir valdyti savo riziką.

1.3. Pasiūlymas COM(2011) 8 (Antroji bendroji direktyva)

Šiuo pasiūlymu siekiama iš dalies pakeisti Direktyvą 2009/138/EB, kad „Mokumas II“ būtų pritaikyta prie naujos draudimo priežiūros sistemos, visų pirma atsižvelgiant į Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos (EDPPI) įsteigimą 2011 m. sausio 1 d. (COM(2011) 8, COD 2011/0006). Jame siūloma atidėti „Mokumas II“ perkėlimo į nacionalinę teisę terminą iki 2012 m. gruodžio 31 d.

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMŲ REZULTATAI

2.1. Šio pasiūlymo perdavimas nacionaliniams parlamentams

Europos Parlamentui ir Tarybai pateikiami teisės aktų projektai, įskaitant Komisijos pasiūlymus, turi būti perduoti nacionaliniams parlamentams pagal Protokolą (Nr. 1) dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje, pridėtą prie Sutarčių.

Pagal protokolo 4 straipsnį nuo teisės akto projekto pateikimo nacionaliniams parlamentams iki jo įtraukimo į preliminarą Tarybos posėdžių darbotvarkę jam priimti arba pozicijai priimti pagal teisėkūros procedūrą turi praeiti aštuonios savaitės.

Vis dėlto pagal 4 straipsnį išimties įmanomos skubos atvejais, kurių motyvai nurodomi Tarybos akte arba pozicijoje. Šį pasiūlymą Europos Parlamentas ir Taryba turi priimti ypatingos skubos tvarka dėl pirmiau minėtų priežasčių.

2.2. Poveikio vertinimas

Su šiuo pasiūlymu atskiras poveikio vertinimas nepateikiamas, nes direktyvos „Mokumas II“ poveikio vertinimas jau atliktas, o šiuo pasiūlymu tik siekiama išvengti teisinio vakuumo situacijos dėl pavėluoto Antrosios bendrosios direktyvos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šiuo etapu nesiėmus veiksmų, po 2012 m. spalio 31 d. susidarytų labai neapibrėžta teisinė padėtis. Tarp ES teisinės sistemos („Mokumas II“) ir valstybių narių teisinių sistemų (galiotų į nacionalinę teisę perkeltos „Mokumas I“ direktyvos) atsirastų spraga. Tai lemtų teisinį netikrumą priežiūros institucijoms, įmonėms ir valstybėms narėms.

Be to, pagrindų direktyvą reikėtų įgyvendinti be pereinamojo laikotarpio taisyklių ir kitų svarbių pakeitimų, numatytų Antrojoje bendrojoje direktyvoje.

Siūloma pakeisti tik valstybių narių pareigą perkelti direktyvą į nacionalinę teisę iki 2012 m. spalio 31 d. pratęsiant terminą iki 2013 m. birželio 30 d. Taip pat numatoma, kad taikymo pradžios data bus 2014 m. sausio 1 d. Tai nekeičia svarstomos direktyvos esmės, todėl įmonėms nenustatoma jokių papildomų įpareigojimų.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

3.1. Siūlomų priemonių santrauka

Pasiūlymu iš dalies keičiama Direktyvos 2009/138/EB 309 straipsnio 1 dalis, atidedant perkėlimo į nacionalinę teisę terminą iki 2013 m. birželio 30 d. ir nustatant vėlesnę direktyvos taikymo datą (2014 m. sausio 1 d.). Atitinkamai iš dalies keičiami 310 ir 311 straipsniai, nustatant naują „Mokumas I“ panaikinimo datą (2014 m. sausio 1 d.).

3.2. Teisinis pagrindas

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 53 straipsnio 1 dalis ir 62 straipsnis.

3.3. Subsidiarumo principas

Subsidiarumo principas taikomas, nes pasiūlymas susijęs su sritimi, kuri nepriklauso išimtinai Europos Sąjungos kompetencijai.

Pasiūlymo tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti, nes nacionaliniu lygiu direktyvų nuostatų iš dalies keisti ar panaikinti negalima.

Pasiūlymo tikslus galima pasiekti tik ES veiksmais, nes šiuo pasiūlymu iš dalies keičiamas galiojantis ES teisės aktas, o šito valstybės narės pačios padaryti negalėtų.

Subsidiarumo principo laikomasi, nes pasiūlymu iš dalies keičiami galiojantys ES teisės aktai.

3.4. Proporcingumo principas

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą dėl toliau nurodytos priežasties.

Juo nekeičiama galiojančių ES teisės aktų esmė, o tik atidedamas Direktyvos 2009/138/EB perkėlimo į nacionalinę teisę terminas iki 2013 m. birželio 30 d., siekiant išvengti teisinio neapibrėžtumo padėties pasibaigus galiojančiam perkėlimo į nacionalinę teisę terminui (2012 m. spalio 31 d.). Taip pat numatoma nauja vėlesnė

„Mokumas II“ taikymo pradžios ir atitinkamo „Mokumas I“ panaikinimo data (2014 m. sausio 1 d.)

3.5. Pasirinkta priemonė

Siūloma (-os) priemonė (-ės): direktyva.

Kitos priemonės nebūtų tinkamos. Kadangi iš dalies keičiama direktyva, vienintelis tinkamas būdas tai padaryti – priimti kitą direktyvą.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas ES biudžetui poveikio neturi.

5. NEPRIVALOMOS NUOSTATOS

- **Supaprastinimas**

Naujajame pasiūlyme supaprastinimo nuostatų nėra. Juo siekiama tik atidėti Direktyvos 2009/138/EB perkėlimo į nacionalinę teisę terminą iki 2013 m. birželio 30 d. ir numatyti naują taikymo pradžios datą, t. y. 2014 m. sausio 1 d.

- **Galiojančių teisės aktų panaikinimas**

Priėmus šį pasiūlymą galiojantys teisės aktai panaikinti nebus; juo tik taisoma Direktyvoje 2009/138/EB jau numatyta panaikinimo data.

- **Europos ekonominė erdvė**

Šis teisės akto projektas priklauso EEE susitarimo taikymo sričiai ir todėl turi būti taikomas Europos ekonominės erdvės šalyse.

- **Išsamus pasiūlymo paaiškinimas pagal skyrius ar straipsnius**

Šiuo pasiūlymu Direktyvos 2009/138/EB perkėlimo į nacionalinę teisę terminas atidedamas iki 2013 m. birželio 30 d.

Pasiūlymo 1 straipsniu atitinkamai iš dalies keičiama Direktyvos 2009/138/EB 309 straipsnio „Perkėlimas į nacionalinę teisę“ 1 dalis. Taip pat numatoma nauja vėlesnė „Mokumas II“ taikymo pradžios data (2014 m. sausio 1 d.)

2 straipsniu iš dalies keičiama 310 straipsnyje nustatyta „Mokumas I“ panaikinimo data (2014 m. sausio 1 d.) ir nustatoma ta pati data kaip „Mokumas I“, išdėstytos nauja redakcija priėmus „Mokumas II“, nuostatų taikymo pradžios data 311 straipsnyje.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) nuostatos dėl jos perkėlimo į nacionalinę teisę ir taikymo datų ir dėl tam tikrų direktyvų panaikinimo datos

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 53 straipsnio 1 dalį ir 62 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavus teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II)³ nustatyta moderni, rizika pagrįsta Europos draudimo ir perdraudimo įmonių reguliavimo ir priežiūros sistema. Šios naujos taisyklės labai svarbios siekiant užtikrinti, kad draudimo sektorius būtų saugus ir patikimas, gebėtų teikti tvarius draudimo produktus ir paramą realiajai ekonomikai dėl ilgalaikių investicijų ir didesnio stabilumo;
- (2) Direktyvoje 2009/138/EB nustatyta perkėlimo į nacionalinę teisę data yra 2012 m. spalio 31 d., o esamų draudimo ir perdraudimo direktyvų (direktyvų 64/225/EEB⁴, 73/239/EEB⁵, 73/240/EEB⁶, 76/580/EEB⁷, 78/473/EEB⁸, 84/641/EEB⁹, 87/344/EEB¹⁰,

¹ OL C , , p. .

² OL C , , p. .

³ OL L 335, 2009 12 17, p. 1.

⁴ OL 56, 1964 4 4, p. 878.

⁵ OL L 228, 1973 8 16, p. 3.

⁶ OL L 228, 1973 8 16, p. 20.

⁷ OL L 189, 1976 7 13, p. 13.

⁸ OL L 151, 1978 6 7, p. 25.

⁹ OL L 339, 1984 12 27, p. 21.

88/357/EEB¹¹, 92/49/EEB¹², 98/78/EB¹³, 2001/17/EB¹⁴, 2002/83/EB¹⁵ ir 2005/68/EB¹⁶) panaikinimo data – 2012 m. lapkričio 1 d.;

- (3) 2011 m. sausio 19 d. Komisija priėmė pasiūlymą iš dalies pakeisti Direktyvą 2009/138/EB¹⁷, kad būtų atsižvelgta į naują draudimo priežiūros sistemą, visų pirma į Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos (EDPPI) įsteigimą (Antroji bendroji direktyva). Į tą pasiūlymą taip pat įtrauktos nuostatos, kuriomis siekta pratęsti perkėlimo į nacionalinę teisę, panaikinimo ir taikymo terminus, nustatytus Direktyvoje 2009/138/EB;
- (4) atsižvelgiant į Antrosios bendrosios direktyvos pasiūlymo sudėtingumą kyla rizika, kad iki atitinkamų Direktyvoje 2009/138/EB nustatytų datų ji dar nebus įsigaliojusi. Nepakeitus šių datų, Direktyvą 2009/138/EB tektų įgyvendinti netaikant svarbių pakeitimų, numatytų Antrojoje bendrojoje direktyvoje;
- (5) siekiant išvengti pernelyg didelių teisinių įpareigojimų valstybėms narėms pagal Direktyvą 2009/138/EB ir vėliau pagal naująją Antrosios bendrosios direktyvos pasiūlyme numatytą sistemą, reiktų pratęsti Direktyvos 2009/138/EB perkėlimo į nacionalinę teisę terminą;
- (6) siekiant suteikti priežiūros institucijoms ir draudimo ir perdraudimo įmonėms galimybę pasiruošti taikyti visą naująją sistemą, reiktų numatyti vėlesnę taikymo datą – 2014 m. sausio 1 d.;
- (7) kad būtų išvengta teisinio vakuumo, reiktų atitinkamai suderinti esamų draudimo direktyvų panaikinimo datą;
- (8) atsižvelgiant į labai trumpą iki Direktyvoje 2009/138/EB nustatytų terminų likusį laikotarpį, ši direktyva turėtų įsigalioti nedelsiant;
- (9) todėl šiuo atveju pagrįstai galima taikyti skubos atvejams skirtą išimtį, numatytą Protokolo (Nr. 1) dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje 4 straipsnyje, dėl šios direktyvos pasiūlymo perdavimo nacionaliniams parlamentams,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 2009/138/EB iš dalies keičiama taip:

1. 309 straipsnio 1 dalis iš dalies keičiama taip:
 - (a) pirmoje pastraipoje data „2012 m. spalio 31 d.“ pakeičiama data „2013 m. birželio 30 d.“;

¹⁰ OL L 185, 1987 7 4, p. 77.

¹¹ OL L 172, 1988 7 4, p. 1.

¹² OL L 228, 1992 8 11, p. 1.

¹³ OL L 330, 1998 12 5, p. 1.

¹⁴ OL L 110, 2001 4 20, p. 28.

¹⁵ OL L 345, 2002 12 19, p. 1.

¹⁶ OL L 323, 2005 12 9, p. 1.

¹⁷ (COM(2011) 8, COD 2011/0006).

(b) įterpiama antra pastraipa:

„Valstybės narės taiko įstatymus ir kitus teisės aktus, nurodytus pirmoje pastraipoje, nuo 2014 m. sausio 1 d.“.

2. 310 straipsnyje data „2012 m. lapkričio 1 d.“ pakeičiama data „2014 m. sausio 1 d.“.
3. 311 straipsnyje data „2012 m. lapkričio 1 d.“ pakeičiama data „2014 m. sausio 1 d.“.

2 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

3 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas